

GLASILO MUZEJA SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

MUZEJSKI
VJESNIK
11

YU ISSN 0350-9370

**MUZEJSKI
VJESNIK**

11

MUZEJSKI VJESNIK

GLASILO MUZEJSKOG DRUŠTVA SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

(Bjelovar, Čakovec, Čazma, Grabrovnica, Kalinovac, Koprivnica, Križevci, Kutina, Trakošćan, Varaždin, Varaždinske Toplice i Virje)

TEHNIČKO UREDNIŠTVO

Ljerka Albus, Antica Bregović, Miroslav Klemm, Magdalena Lončarić, Darko Sačić

Urednik: Darko Sačić

Naslovna stranica: Darko Sačić

Muzejski vjesnik izlazi jedanput godišnje. Rukopise ne honoriramo i ne vraćamo.
Za sadržaj tekstova odgovaraju autori.

Glasilo solidarno financiraju muzeji sjeverozapadne Hrvatske.

Nakladnik:

Gradski muzej Varaždin

Za nakladnika: Darko Sačić

Tisak: NIŠRO Varaždin

Broj 11 — Ožujak 1988.

God. XI

Naklada 800 komada

Naslovna stranica: Detalj s izložbe »Sportski kostim nekad i danas«, biciklistkinja
1898. g.

Prijevod: Doris Baričević, Ljerka Perči, Oka Ričko, Marina Šimek

O SURADNJI MUZEJA I UDRUŽENOG RADA

Kada smo u ožujku 1987. godine razgovarali o suradnji muzeja i udruženog rada, napomenuo sam da dotacije Gradskom muzeju Varaždin dostaju za 5/6 materijalnih troškova poslovanja (uz napomenu da su prognoze još gore). Danas, godinu dana kasnije, na žalost moram potvrditi da izrečene crne prognoze doživljavaju svoju potvrdu, te da se taj omjer smanjio na 3/4. Dakle sredstva za odvijanje programa i njegovih direktnih troškova svoje izvore mogu tražiti samo u »zaradi« Muzeja, drugim riječima neposrednom razmjenom rada, suradnjom s privredom. Troškovi održavanja programa i onako su racionalizirani do mjere koja ugrožava njegovo ozbiljno odvijanje.

No, to i nije najgore. Iz ove »zarade« prinuđeni smo pokrivati i onu četvrtinu materijalnih troškova poslovanja, tako da praktički ispada da i vlastito postojanje u najnužnijim dimenzijama, uz poražavajuće niski standard i zaposlenih i ustanove, održavamo mimo postojećeg mehanizma financiranja. I sve to kao ustanova od posebnog društvenog interesa?

Dosadašnja iskustva poznaju različite oblike sponzorstva, pokroviteljstva, propagande vezane uz aktivnosti Muzeja. Tu su i sindikalni posjeti, različite financijske pomoći, pa sve do ugovornih odnosa i sklapanja Samoupravnih sporazuma o direktnoj razmjeni rada. Sva ova iskustva upućuju prvenstveno na lične afinitete s obiju strana, direktne polu-privatne kontakte. No ova činjenica nas ne treba obeshabriti, ta u tome nismo nikakav izuzetak ni u prostornom ni vremenskom kontekstu. Osim toga, ovakvi kontakti neminovno nose i pozitivno okupljanje oko pojedinog projekta i šire krug entuzijasta i »aktivista«, nužno potrebnih u promicanju kulture.

Suradnju treba podijeliti na onu sa subjektima iz kulture (drugi muzeji,

galerije, kazališta, biblioteke, KUD-ovi, udruženja i društvene organizacije ...) te privredne i ostale radne i društveno-političke organizacije.

Gradski muzej Varaždin s prvom grupom »kulturnih« subjekata radi sve više i baca težište na ovu suradnju, koja pokazuje znatne uštede sistemom podjele troškova, te organiziraniju medijsku afirmaciju i lakši put do republičkog financijera. Neposredne ali izuzetno kvalitetne prednosti su i u kontaktiranju stručnog kadra pojedinih ustanova, razmjena iskustava i upoznavanje direktno na ostvarivanju zadatka. Usput se stvaraju i različite prilike usvajanja životnih iskustava, vezanih uz djelatnost u kulturi.

S drugom grupom kontakti se kreću od suradnje na pojedinim akcijama pa sve do organiziranog prožimanja djelatnosti (SAS s RO »VIS« Varaždin). Do sad smo sklopili pet SAS-ova s radnim organizacijama na području grada, surađujemo s gotovo svim privrednim subjektima u gradu, pa i izvan njegova područja (Zagreb, Čakovec). Najorganiziraniji oblik ove suradnje je SAS o održavanju spomenika revolucije (za koji je Koordinacioni odbor formiran pri Muzeju narodne revolucije) s oko 170 potpisnika. Najkonkretnije rezultate, pa i muzeološku dimenziju tih rezultata, dao je odnos s RO »VIS« Varaždin, što je kulminiralo prošlogodišnjom izložbom u Muzeju za umjetnost i obrt u Zagrebu — »Sportski kostim nekad i danas«.

Radi preglednosti, grupirajmo prednosti i mane svih ovih suradnji:

PREDNOSTI: financijska pomoć, neposredniji kontakti s širokim slojem društva, materijalne pomoći pri organiziranju konkretnih akcija, utjecaj na profiliranje politike raznih organizacija, usmjeravanje i formiranje identiteta grada.

NEDOSTACI: izvanredno veliki angažman stručnog kadra Muzeja, utjecaj na formiranje programske politike Muzeja, tretman od strane SIZ-a kulture kao dio obaveznih aktivnosti za ostvarivanje materijalne podloge odvijanja programa, znatna zaokupljenost administrativnog pogona, izmjenom ljudi gubi se kontinuitet.

Kakva je budućnost ove suradnje? Ona prvenstveno leži u organiziranju ovakvih aktivnosti u krugu kadrovske ekipiranih marketing jedinica pri ustanovama kulture. Zatim tu je i aktivna suradnja sa Turističkim društvima i zajednički rad na formiranju i promi-

canju identiteta sredine u kojoj se živi i radi. Isto tako trebat će voditi brigu o organiziranom naplaćivanju do sada besplatnih stručnih i drugih usluga. Boriti se za vraćanje **tradicije** kao osnove svake suvise ekonomske propagande. Potencirati rad na osnivanju industrijskih muzeja ili barem zbirke, kao i stalno uplitanje u nivo reprezentacije pojedinih privrednih ili društveno-političkih organizacija.

I naravno, ono najvažnije: učvršćivati nužnost postojanja Muzeja i njegove djelatnosti u svijesti generacija koje dolaze.

Marina Šimek, Gradski muzej Varaždin

SJEĆANJE NA POČETKE

Prva suradnja varaždinskog muzeja i udruženog rada začeta je prije nekih 10 godina, u vrijeme kada su povici o potrebama otvaranja muzeja i približavanja njegovih vrijednosti radnom čovjeku postajali sve glasniji i kada su sramežljive i tek periodične napise iz štampe pisane na temu **KULTURA I NEPOSREDNI PROIZVOĐAČ**, kao izuzetno važnu parolu prisvojili tek oformljeni SIZ-ovi kulture i pretvorili je u verbalnu bombu za bombardiranje ustanova u oblasti kulture, pa dakako i muzeja. U to vrijeme ideja o modalitetu suradnje muzeja i proizvodnih organizacija nije još bila iskristalizirana niti u glavama sizovaca, a bome niti u glavama muzealaca. Shvatili smo tek da je jedan od naših važnijih zadataka približavanje naše djelatnosti, odnosno približavanje kulturno-povijesno-umjetničkih vrijednosti radnom čovjeku. Spoznavši da se u onoj staroj **AKO NEĆE MUHAMED BRDU**, ... krije životna istina, shvatili smo i da je posljednji trenutak da **MUZEJ** ode među radne ljude, da pred njih podastre barem jedan dio svojih neprocjenjivih vrijednosti i na taj ih

način zainteresira i potakne da u svoju nedjeljnu prijednevnu šetnju uključuje i konzumaciju kulture. Sam način realizacije ove ideje, protkane u tim prvim počecima ogromnim idealizmom i entuzijazmom, bio je krajnje, čak okrutno realan. To shvaćam danas, zahvaljujući vremenskoj distanci od 10 godina. A u ono vrijeme su dva mlada kustosa do periferije grada gurali trokolicu natovarenu vitrinama i eksponatima, tražili u **VIS-u**, **DERMI**, **STROJOTEKSU**, **FLORIJANU BOBIĆU** povoljno mjesto za postavljanje izložbe, u tvorničkim menzama prenosili stolove kako bi mogli smjestiti muzejske vitrine, a direktore radnih organizacija uvjeravali u neophodnost upravo ovakvog načina upoznavanja radnika sa vlastitom baštinom. A protuuslugu u vidu male financijske pomoći našem muzeju, prepuštamo, druže direktore, vašoj volji.

I tako smo u to doba, kada je trokolica postala znak raspoznavanja varaždinskih kustosa, s nestrpljenjem očekivali dan kada će se u blagajnu muzeja početi slijevati prihodi ostva-